СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 282. Джерзі Сиџі, Н. Дж., субота, 6-го грудня 1941. No. 282. Jersey City, N. J., Saturday, December 6, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

ПЕРЕМОГА НАД НІМЕЧЧИНОЮ КОШТУВАТИМЕ 120 БІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ

ВАШИНГТОН. — Урядові джерела подають, що евентуальна перемога Америки й Британії над гітлерівською Німеччиною коштуватиме Америку від $120,000,000,000 до $150,-000,000,000. Ця т. зв. програма перемоги принесе великі революційні зміни в економічному життю Америки. Вже в наступному, цебто в 1942. р., передбачують воєнні видатки в сумі 40 біліонів, а в 1943. р. видатки ці зростуть до 50 або й 60 біліонів долярів. Президент Рузвелт, як повідомляють, уложив цей плян ще перед стрічею з Чорчилем минулого літа. Є це перший того рода величезний економічний плян, який висунули алянти в цій війні. Навіть т. зв. французько-англійський координаційний комітет, який засновано на початку 1940. р., не мав такої широкої економічної програми, яку має тепер Америка.

РОБІТНИЧІ ПРОВІДНИКИ ПРОТИ ЗАКОНУ В СПРАВІ СТРАЙКІВ

ВАШИНГТОН. — Вилієм Ґрін, голова Американської Федерації Праці й Филип Мурей, голова Комітету Промислової Організації, поставилися гостро й неґативно до тих проти-страйкових законопроектів, які вже ухвалені в палаті нослів. Ґрін заявив отверто, що таке законодавство — це „знаряддя опресії", а Мурей сказав, що того роду законодатні міри вдарять в першу чергу в краєву оборону.

НІБИ ПЛЯН ВИСИЛКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ ДО ЕВРОПИ

ВАШИНГТОН. — В конгресових колах викликала велике здивування стаття „Шікаґо Трибюн" (ізоляційна газета), в якій кажеться, що уряд плянує висилку 5-міліонової армії до Европи в 1943. р. У справі змісту цеї статті конферували представники обох партій з представниками департаменту війни. Згадана газета пише, що такий плян випрацьовано 11. вересня ц. р., а виробили його представники армії й фльоти при співучасті Г. Гопкинса. Розуміється, що плян передбачував рівнож виповідження війни Німеччині та всім її союзникам. Тільки не знати, звідки газета дізналась про цей „плян".

ҐВІЛЕР ДОМАГАЄТЬСЯ ДОХОДЖЕНЬ.

ЧАЄН (Вайомінг). — Сенатор Б. Ґвілер заявив, що він буде домагатися, щоб конгресовий комітет переслухав секретаря війни Стимсона, секретаря маринарки Накса та Г. Гопкинса в справі поголосок про виготовлення пляну висилки величезної американської армії до Европи. Ґвілер знову критикував політику уряду та його тайні приготовання до війни. Такі справи, говорив Ґвілер, не повинні рішатися двома-трьома людьми, але цілим американським народом.

КЮДАГИ ДОМАГАЄТЬСЯ РЕФЕРЕНДУМУ В СПРАВІ ВІЙНИ

ГАРТФОРД (Конн.). — Джан Кюдаги, б. амбасадор Америки до Польщі і Бельгії, говорячи на вічу організації „Америка перша", заявив, що Конгрес повинен перевести референдум в справі того, чи американський нарід хоче війни з Німеччиною. Він твердив, що такий плян повинен одобрити уряд, бо тільки противники демократії можуть не годитися на такий плян зо страху за це, що американський нарід не піде за ними. Кюдаги твердив, що долярами не буде можна перемогти Гітлера. Його може тільки знищити величезна та наскрізь модерно узброєна армія. Тому американський уряд, чи пак Конгрес, повинен запитати цілий американський нарід, чи він хоче понести такі великі жертви, які вимагатиме перемога над Гітлером.

ДАЛІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЖИДІВСЬКОЇ АРМІЇ

ВАШИНГТОН. — Д-р Гарден Чорч, голова Карнеґі Інститут, заявив, що алянти, а особливо Англія, повинні приступити до організації жидівської армії, яка боролась би проти Гітлера. Така армія, до якої увійшли б палестинські, европейські та американські жиди, моглаб мати щонайменше 200,000, отже булаб великою силою та допомогою для алянтів. Інші промовці як відомий письменник Пер ван Пасен та інші, що говорили на конференції, присвяченій цій справі, також домагалися створення жидівської армії.

СУМНІВАЮТЬСЯ ЩОДО СУДЬБИ РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ МИХАЙЛА

ВАШИНГТОН. — Дипльоматичні чинники подають, що молодий румунський король Михайло правдоподібно перебуває в Італії, а не є вязнем німецької армії, як про це доносили з Мексика. Виїзд короля до Італії приписують ці самі джерела політичному розходженні, яке повстало між ним і маршалом Антонеску щодо війни між демократичними і тоталітарними державами.

ЗГИНУВ АМЕРИКАНСЬКИЙ СТАРШИНА В ЛІБІЇ

НЮПОРТ (Р. Ай.). Повідомляють, що в Африці згинув поручник Джеймс Т. Коннел, член американського повітряного корпусу, призначений до офіційної місії при британській армії в Лібії. Який характер мала його місія та при якій нагоді згинув поручник Коннел, невідомо.

НІМЦІ ПРОПОНУЮТЬ ФРАНЦІЇ ВІДБУДОВУ УКРАЇНИ, ПОДАЮТЬ З ВАШИНГТОНУ

З Вашингтону повідомляють, що американський уряд має відомости, що при останній стрічі Ґерінґа з Петеном в Ст. Флорентін, Німеччина мала запропонувати Франції перебрання на себе відбудови України та інших територій, загарбаних від Совєтської Росії. За це Франція малаб в цілости приступити до „нового ладу" Гітлера. Не знати покищо, як ця „відбудова" малаб виглядати, але в цій новинці подається, що Німеччина не має достаточного числа людського матеріялу для тої справи. Якщо Франція згодиться взятися до того діла, то така відбудова скоро поставить її економічно на ноги, говорять звідомлення.

БРИТІЙЦІ ВЕДУТЬ ЕКОНОМІЧНУ КОНКУРЕНЦІЮ З АМЕРИКАНЦЯМИ В ПОЛУДНЕВІЙ АМЕРИЦІ

Пять американських конгресменів, які подорожували в Полудневій Америці, зажадали по свому повороті від департаменту стейту, щоб уряд поважно застановився над тою економічною конкуренцією, яку роблять Америці британці в країнах Латинської Америки. У спеціяльному звіті згадані конгресмени твердять, що Англія використовує це, що Америка має деякі торговельні ограничення, витворені війною, тому робить велику конкуренцію американській торговлі в цілій Полудневій Америці. Конгресмени рівнож висказали своє невдоволення з того факту, що англійська цензура на Трінідад, Британській Західній Індії, є надто сувора, так, що забирає навіть ту американську почту, що йде з невтральних країн.

ФИЛИПИНЦІ БОЯТЬСЯ ТОТАЛІТАРНОГО ПІДБОЮ

Франнис Сейр, високий американський комісар для Филипинів, переслав Конгресови в Вашингтоні звіт про положення на Филипинських Островах, в якому ствердив страх филипинців перед тоталітарною загрозою для островів. Спеціяльне занепокоєння, пише Сейр, можна побачити в бизнесових групах. Як відомо, в 1946. р. Филипинські Острови мають одержати повну незалежність, отже тому то деякі групи побоюються, що якщо Америка відтягне свою фльоту й війська з островів, це може заохотити деякі захланні держави до загарбання Филипинів. Комишинер Сейр згадує, що филипинська армія має добрий вишкіл та дістає модерне узброєння, тому то всякий підбій коштував би наїзника надзвичайно дорого.

ЗАВЗЯТА БОРОТЬБА ДОВКОЛА ТАГАНРОГУ

Хоч німці післали на фронт біля Таганрогу нові скріплення, проте це їм не помогло і вони далі відступають взад, говорять совєтські вздомлення. Німецькі звідомлення також признають, що бої ведуться біля Таганрогу, але кажуть, що Таганрог в німецьких руках. Офіційні німецькі звідомлення досить загадочно про східній фронт мовчать. Тільки неофіційні кола говорять, що німцям на східім фронті приходиться зустрічати величезний опір. Вони мусять здобувати кожну пядь землі, яку укріпили Совєти „діявольськими штучками". Під Москвою ведуться дуже тяжкі бої, говорять німці. Совєтські звідомлення кажуть, що німецьку офензиву, розпочату з Харкова в полудньово східному напрямку, їхнім військам вдалось в зародку спинити.

ПІДГОТОВКА ДО ДАЛЬШОЇ БОРОТЬБИ В ЛІБІЇ

Обі сторони в Лібії гарячково стягають скріплення. Британійська сторона, як подають британські звідомлення, не лиш перегруповує старі свої сили, але спроваджує нові. В той час держави „осі" дістають дуже малі скріплення, або й ніяких. Супроти цього вони мусять рахувати виключно на те, що вже там попередньо зґуртували. А ті давні сили внаслідок війни вже наполовину знищені, кажуть британські кола. Дотеперішня війна, кажуть вони далі, дає вислід пів на пів: один виграний біг для британців, а один для німців. Але чергові біги, що є на програмі, певно принесуть проґру німцям, кажуть вони. Тепер завзято діє британська повітряна фльота, яка день і ніч бомбардує позиції держав „осі".

ВІЙНА В СЕРБІЇ

В Сербії продовжається справжня війна. Генерал повстанчих військ, Михайлович, здобув декілька сербських міст і змусив німців спровадити туди дві нові німецькі дивізії. Тепер в Сербії є занятих сім німецьких дивізій, що борються з сербською повстанчою армією.



НАСТУП.—Це одна з перших світлин з наступу британських військ у північній Африці, що наспіла до Злучених Держав. Представляє вона піхотинців з Нової Зеляндії, котрі з багнетами, набитими на кріси, дожидають приказу до наступу. Бої, як бачимо, йдуть на пустині.

ПІДПИСАННЯ ПОЛЬСЬКО-СОВЄТСЬКОГО МІЛІТАРНОГО ПАКТУ

МОСКВА. — Польський премієр Сікорскі і Совєтський премієр Сталін підписали взаїмний мілітарний пакт, яким зобовязались боротись проти Німеччини так довго, доки остання не буде поконана. З тої нагоди премієр Сікорскі виголосив промову з московського радія, в якій сказав, що німецька сила, внаслідок війни з Совєтами чимраз більше слабне. Він далі заявив, що існування незалежної польської держави на сході Европи є для всіх потрібне, бо воно вдержує належну рівновагу. Вінці висловив надію, що Росія не забуде цього, що для Росії також потрібна сильна Польща. Чи Росія заґварантувала границі великої Польщі, Сікорскі не згадував.

АПЕЛЬ ДО СЛАВЯН В НІМЕЦЬКІЙ АРМІЇ.

КУЙБИШІВ. — Совєтська пропаґанда видала летючку, сповидно підписану десятьма вояками, що втекли з німецької армії, а які є славянського походження. Підписані закликають, щоб решта славян, які знаходяться в німецькій армії дезертирували з цеї армії і не бились проти великого „славянського брата, Росії". Підписані на летючці вояки є сповидно таких національностей: чеської, польської, словацької, хорватської і „карпато-українскої". Вони признаються, що німці їх підступом, або силою взяли до армії і тепер вони раді, що знаходяться в совєтськім полоні.

НІМЦІ ЗАТЯГНУЛИ „ЙОСИФА СТАЛІНА" ДО ПРИСТАНІ.

БЕРЛІН. — Німецькі звідомлення говорять, що їм вдалось добре подіравити великий совєтський корабель, „Йосиф Сталін", на якім втікало 6,000 совєтських вояків з острова Ганго і взяти його в полон. З трудом його вдалось затягнути до пристані і там його піддадуть направі. Німецькі газети хваляться, що схоплення корабля з назвою „Йосиф Сталін" зле віщує для Совєтів.

ВТРАТИ СОВЄТІВ У ГАНГО.

ГЕЛЬСІНКІ. — Совєтські втрати підчас евакуації Ганго, дуже великі, говорять фінські звідомлення. Біля 40 відсотків війська втратили Совєти пробуючи те військо забрати з острова і перевести до Ленінграду. По дорозі совєтські кораблі зазнавали страшного бомбардування з боку фінських і німецьких літаків, а також з боку боєвих кораблів і субмарин. Совєтська залога на тім острові виносила коло 30,000 вояків. Майже половина з них згинула, говорять фінські звідомлення.

БРИТІЙСЬКИЙ УЛЬТИМАТ ФІНЛЯНДІЇ.

ЛОНДОН. — В добре поінформованих колах говорять, що після того, як Совєти евакували Ганго британійський уряд вислав ультимат фінському урядови, щоб той заперестав дальшу війну з Совєтами, інакше Британія виповість Фінляндії війну: До цього натискають Британію самі Совєти, які кажуть, що це обовязком Британії, як мілітарного союзника Совєтів, є виповісти війну всім ворогам, що атакують Совєти, себто не лиш Фінляндії, але також Мадярщині і Румунії. Британія боїться, що виповідження війни згаданим державам змусить ті держави до більше напруженої участи в війні по стороні німців, що в остаточному результаті зле вийде для алянтів.

ВИЧЕРПАННЯ ЗАПАСІВ ҐАЗОЛІНИ НІМЦІВ.

КУЙБИШІВ. — Совєтські кола обраховують, що Німеччині вистарчить на три місяці запасів ґазоліни, щоб могти без рахунку атакувати своїх противників. Після трьох місяців Німеччина мусітиме економізувати свою ґазоліну і свлід за тим не буде могла так нерозбірно атакувати, як вона це робить тепер.

СТАН РОСТОВА.

КУЙБИШІВ. — Совєтські звідомлення говорять, що коли їх війська ввійшли до Ростова то багато будинків горіло. Їх запалили стрільна і міни. Населення обвинувачувало німців, що німці вішали і стріляли багато цивільних людей. Чоловіків в віці від 16 до 75 літ вони ловили і що третого стріляли, та кидали в ріку, кажуть совєтські звідомлення.

ТОКІЮ ЗАЯВЛЯЄ, ЩО ПЛЯН КОРДЕЛА ГОЛА НЕ ДО ПРИНЯТТЯ.

ТОКІЮ. — Японська напів урядова новинкарська агенція, Домеї, без обиняків заявила, що позиція Америки, як її подав секретар стейту Кордел Гол, є для Японії не до приняття. Америка видвигає такі засади, які були не до приняття ще перед війною, а не то тепер, коли ситуація дуже змінилась. Японія хоче побудувати новий лад у східній Азії на нових засадах, щоб запевнити сталий мир, каже та японська агенція. Але японський уряд ще не дав своєї формальної заяви в тій справі.

ВІШІ ГОТОВЕ ДАТИ НІМЕЧЧИНІ АФРИКАНСЬКІ БАЗИ.

ВІШІ. — В політичних колах говорять, що маршал Петен в своїм недавнім побаченні з маршалом Ґерінґом згодився на віддачу німцям французьких морських баз в Північній Африці. Зате Петен не згодився віддати Німеччині французької фльоти. Ту фльоту, говорять поінформовані кола, французький адмірал Дарлян готовить на те, щоб відбити претенсії Італії, якщо б та хотіла заняти Корсику і Туніс.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily).
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Памятати За Добрі Цілі

Живемо в таких часах, що людині не збирається на радість, коли і є чим радіти, як тільки згадає за те, що діється в світі, та що жде саму Америку, яка покищо є ще найспокійнішим, найбагатшим і найщасливішим краєм. Маючи це на увазі, в Білому Домі в Вашингтоні відкликано на цей сезон усі балі. Таким робом сам президент дав нам до пізнання, як треба поводитись у такій хвилині, коли вже зачали падати теж і американські жертви в людях, а яких число може скоро зростати до великих розмірів. Сам президент вказав нам ще й тим поступком на серіозність теперішнього світового конфлікту, який вимагає теж і від нас великого напруження ума і великих жертв.

Чи не булоб добре, щоб і ми над тими справами застановлялись, коли приходиться нам справляти ріжні ювилеї чи забави? А ми, що є з української крови, хіба маємо найменше причин до радости! Природно повинноб у нас бути і найменше охоти до гулянок. Тим не хочемо сказати, щоб ми покрили себе жалобою, та щоб не було між нами ніякої розради. Навпаки, розради нам треба. Але розумної й культурної.

Бачимо, як многі організації чи особи справляють ріжні забави і „несподіванки" з ріжних нагод. Читаємо про те, як столи вгинались від доброї їди і напитків, та які то дари гості й рідня складали. А при тому, коли пишеться про це до ґазети, обовязково ще додається, що ювиляти, чи хто там, дуже ґарні люди, свідомі й патріотичні ґромадяни. Подібне пишеться теж і тоді, коли згадується про ювилей, чи щось подібне, якогось товариства.

Не твердимо, що так не є, як пишеться, себто, щоб ті особи чи товариства не були свідомими і патріотичними. Але хочемо зазначити, що, коли такі речі, головно, коли іде про особи, подається до публичного відома і голоситься про це в ґазеті, то читачі мають право вимагати, щоб такі ювилеї були справжнім доказом свідомости і патріотизму. Інакше треба такі ювилеї обходити в чотирох стінах, серед рідні й близьких знакомих, чи членів товариства, а не подавати до відома десятків тисяч осіб, для яких така „оказія" не є цікава. А булаб цікава хіба тоді, колиб чимсь збогачувала громадянство як цілість. Ось і тому, чим більш патріотична одиниця, чи чим свідомішим є товариство, тим більше треба від них вимагати, коли справляють ювилеї. В таких хвилинах треба памятати не тільки за добрий обід, співаків, промовців і музику, але теж і за те, щоб дати поважнішу жертву на якусь добру ціль. Кажемо „поважнішу", бо завелось останніми часами таке, що при таких нагодах складається щось як „відчіпне" на те, щоб мати певність, що це піде до ґазети. Та якби ми поступали в таких випадках розумно й культурно, то не ждалиб ми, наприклад, так довго на фонди, потрібні на зарекордовання української пісні під проводом проф. Ол. Кошиця. І збиралиб ми фонд для жертв війни і т. п.

Ціни Будуть Далі Зростати

Заходами нюйорського економічного клюбу відбулась недавно в Ню Йорку дискусія над економічними справами Америки, зокрема над можливістю інфляції. В дискусії обширний доклад на ту тему виголосив державний контрольор цін, Ліон Гендерсон. Він сказав, що дотепер життя подорожіло на 11%, а до весни все підскочить на 20%. Станеться це, не звертаючи уваги на всі заходи уряду запобігти інфляції. А колиб тим заходам уряду дехто перешкодив, то може статись і гірше й ціни ще більше підскочуть.

Велика небезпека інфляції, говорив він, грозить з боку конґресового фармерського бльоку, який домагається на фармерські продукти відносно вищих цін, від цін на промилові продукти. Він вже добився в конґресі ухвали, що верхня границя цін на фармерські продукти буде наложена щойно тоді, коли тепе рішні фармерські ціни відзискають так зване „париті", себто рівність з промисловими цінами з часів минулої світової війни. Але, поясняв Гендерсон, це „париті" для фармерських цін дуже тяжко осягнути тому, бо воно залежне від міських цін Коли міські ціни скачуть, то фармерські ціни мають право далі зростати, аж доки не осягнуть цього зглядного зрівнання. Ті перегони в зрості цін можуть досить довго тягнутись і гнати водночас одні і другі ціни вгору.

Другою небезпекою інфляції, говорив вже інший бесідник, Фулер, є брак контролі цін на працю, проти чого за старанням уряду спротивився конґрес, винявши заробітні платні зпід державної контролі. Фулер впевняв, що не можливо контролювати цін, не запровадивши цеї контролі на все, на продукти і на працю. Висока ціна на працю, мусить підігнати всі інші ціни вгору. Крім того збільшення покупної сили людей, без одночасного збільшення продукції, мусить мати інфляційні тенденції.

Гендерсон відповідав, що дотепер збільшення покупної сили людей не мало інфляційних тенденцій. Що будуччина покаже — годі сказати. Він також говорив, що збільшення покупної сили можна контролювати збільшенням податків. Податки будуть зростати. Зате він посередно годився, що інфляцію можна найкраще поборювати тоді, коли наложена контроля на всі продукти, включаючи працю.

На вісім біліонів долярів місячного приходу, говорив Гендерсон, нині нація витрачає два біліони на воєнні продукти. А ті продукти не збільшають добробуту нації, тільки її політичну безпеку. Це є наявний доказ, що життєвий рівень американців таки мусить дещо обнизитись.

Вкінці Гендерсон заперечував, начеб уряд хотів шляхом контролі цін збільшати свою політичну силу. Як відомо, уряд домагався від конґресу ухвали, на основі якої контрольор цін мав би право відібрати лайсенс тому бизнесові, котрий не хоче підчинятись розпорядкам контрольора цін. Але конґрес відкинув цей проект, кажучи, що ціле економічне життя Америки знайдеться у всевладній силі одного державного контрольора. Бо це він рішатиме справу, чи якась торговельна, промислова, чи фінансова фірма безправно підносить ціни, чи ні. Вслід за тим він рішатиме про життя або смерть кожного економічного підприємства. Таке всевладне право над економічним життям краю мають фашистівські режіми, говорили в конґресі.

Гендерон тепер поясняв, що уряд цього домагався не на те, щоб тим збільшити свою політичну силу, тільки тому, щоб дати державному контрольорови цін якусь силу, щоб нею він міг впроваджувати свої розпорядки в життя. Коли контролі цін не буде ніхто боятись, то й важко йому буде задержати дисципліну на фронті цін.

Згадана дискусія, в загальному, зводилась до таких висновків: Ступневий зріст цін, щонайменше один і пів відсотка на місяць, буде далі відбуватись. Ціни на харчеві продукти в порівнанні до цін міських продуктів будуть більше і скорше зростати, доки не осягнуть певної висоти. Дехто говорить, що з весню ціни на харчеві продукти підскочуть на 25%. Але сам Гендерсон на згаданій дискусії сміявся з цього і говорив, що харчеві ціни зростуть далеко більше.

Можливість інфляції таки існує, хоч не такої дикої інфляції, яка була в ріжних европейських краях, зараз по першій світовій війні. Життєвий рівень американців, без огляду на успішну чи неуспішну боротьбу з інфляцією таки мусить дещо обнизитись, просто тому, що нація більше уваги звертає на виріб воєнних продуктів і мусить занедбувати виріб тих продуктів, які вдержують належний життєвий рівень. Податки також мусять постійно зростати.

Але обниження життєвого рівня буде наступати далеко повільніше, тоді, коли вдасться взяти в карби інфляційні намагання. Колиб ті намагання вирвались зпід контролі державних чинників, життєвий рівень мусів би гостро обнизитись, а то тому, що підчас інфляції промисл тратить охоту до продукції, а ціла економічна система зазнає більшого чи меншого замішання.

Поляки Про Теперішніх Своїх Приятелів і Союзників

(З книжки „Советська Окупація Польщі", зладженої й виданої пів-офіційними польськими чинниками про нищення Західньої України).

(2)

„Колєктивізаця" селян.

Зараз по приході большевиків на Західно-Українські й Білоруські землі большевики повели пропаґанду в тому напрямі, що дідичівські та церковні маєтки будуть роздавати селянам, головно тим, що не мають ні кусня землі Та по правді тільки дуже малу частину тих земель роздано безземельним селянам, а величезний процент сконфіскованих маєтків обернено відразу на т. зв. колєктиви. Всю худобу большевики „удержавили", як рівнож „знаціоналізували" весь господарський інвентар. Страшні податки та переслідування „кулаків", себто земельних селян, змушували селян поневолі вступати в колєктиви.

Арешти, перепроваджувані аґентами НКВД, відбувалися на широку скалю. Арештували не тільки польських старшин, поліціянтів і урядовців, але багато українців, головно з інтеліґенції, священиків, та селян, що їх називали „кулаками".

„У Львові арештували посадника міста, його заступника (жида), двох інших членів міської ради, трьох членів парляменту (один жид, а двох українців) і двох старих професорів, що були провідниками польської національної партії. Дехто з них помер пізніше в тюрмі.

„У Вильні діялися подібні випадки. Арештовано б. редактора університету, директора Аґрарного Банку, президента апеляційного суду, визначного члена рільничих орґанізацій, знаного адвоката та голову рибного концерну. Решткн польської поліції, суддів та б. адміністраційних урядовців переслідувано з особливою увагою. Всіх їх вивожувано в незнані нікому місця".

Коли змоглася хвиля безробіття й польський золотий втратив всяку свою вартість, почали з Росії прибувати спеціяльно вишколені аґіторй, які намовляли робітників, щоб виїжджали до Росії на роботи по фабриках й копальнях вугілля. Коли робітники та селяни відмовлялися їхати в глиб Росії, тоді, як каже польська книга, большевики почали силою примушувати їх виїжджати:

„Запроваджено примусову реєстрацію робучих рук та почато вживати супроти робітників грубих і насильних засобів... В першу чергу, для зискання потрібних рук до праці, большевики вхопилися масових депортацій, які були репресійними засобами.

„Наприклад, на Поліссі вивезено цілі села за це, що мешканці не могли заплатити податків ні грошами ані теж в збіжжу".

Особливо нищено українські повіти в Сх. Галичині.

Масові депортації переводжено на цілій території, від Литви аж по Карпати, кажеться далі у тій польській книзі. **„Ці депортації це найманкантніша характеристика цілої большевицької політики".** Спеціяльну увагу звернули аґенти НКВД на південно-східні українські повіти не тільки тому, щоб знищити всякі національні стремління серед українців, але щоб тим робом прочистити останній шлях, яким можна було тікати до невтральних країв (певно натяк на Мадярщину).

„Большевики вивезли 5,000 людей з повітів Кути (біля румунської границі) й Коломиї; з Підгаєцького повіту вивезено 1,000 родин, а знова з Дрогобича 1,400 сіб. Ніччю з 9. на 10. лютня 1940 р. ҐПУ та міліція окружила сотки сіл та виарештувала тисячі осіб.

„Між 4. і 6. березнем (1940 р.) через стацію Барановичі переїхало 10 довгих поїздів, що везли тисячі мужчин, жінок і дітей в страшному вигляді".

У Львівській тюрмі, як подають польські чинники, було в одному часі заарештованих 20,000 осіб. В самому Чорткові було в міській тюрмі 2,000 арештованих осіб.

„В лютні (1940 р.) понад 100,000 осіб вивезли большевики у глиб Росії, бо в тому часі лиш через Підволочиська переїхало 100 поїздів з депортованими. Між 12. і 15. квітня (1940 р.) в самому Львові арештовано 25,000 осіб та вивезено їх до незнаних місць".

Жертвами тих масових депортацій впали в першу чергу б. польські старшини й їх родини, всі судові, адміністраційні та інші урядовці, вкінці інтеліґенція та духовенство. Потім собливо жорстоко розправлялися большевики з українським населенням, головно з світською і духовною інтеліґенцією. Ціллю тих масових репресій, звернених проти українців, було, як подає польська книга, **„намагання большевиків знищити всякі національні стремління українців".**

Такі самі практики проводили большевицькі окупанти також в Білорусі, де знову намагались знищити білоруський національний дух. В самій Ліді, пише книга, арештовано між 25—26. квітня 1940 р. 700 родин.

Польська книга кінчиться тим заключенням, що **„комуністична Росія є системою, збудованою на крові й руїні, призначеною для мнимого щастя цілого людства, але в дійсности це виглядає так, що Росія сліпо й жорстоко нищить всякі вияви людського щастя".**

* * *

Оці звідомлення польських про-урядових чинників в Лондоні про дику і ще досі світови не дуже добре знану політику комуністичної Москви супроти народів, українського, польського, литовського й білоруського, тільки потверджують це, що подавали українські втікачі чи ці американські горожани українського походження, яких захопили большевицькі війська на Західній Україні. В тому всьому нема ні крихітки пересади як це представляють московські аґенти, що діють в Америці, бо подібні звідомлення приходять рівночасно з усіх тих земель, якими ступала нога комуністичних вандалів. Таке доносять теж з Буковини, Басарабії, Литви, Латвії, Естонії й Фінляндії. Всюди большевики винищували місцеве населення, перевозили його в товарових ваґонах на схід, до Туркестану й Сибіру, щоб тим робом ломити всяку опозицію проти брутальних метод большевицької дикої влади.

Це, що робить Гітлер з переселюванням, не є, як бачимо, новиною. Започаткував цю нелюдську практику насильного переселювання народів — Сталін.

(Кінець).

НА СЕЛІ

Повість

(8) М. ШКОЛИЧЕНКА

— Виж коли саме хочете будуватись — чи цього року, чи на той рік?

— Та я мав думку розпочати цього року.

— А вам, паночку, до спіху, чи ні?

— Та не до спіху, алеж пора.

— Коли не до спіху, так я раяв би вам відкласти до того року. По весні можна накупити доброго і не дорогого лісу у тих плотовників, що гонять дерево на Херсонщину. Миб весною закупили, поскладали його на сонці тай нехай сохне. За літо, а потім на зиму він висохне добре та тоді весною і до майстрування. Цеглу можна купити і купувати коли завгодно. Цегольня тут — рукою подати — і шести верстов не буде. Зимою на безробітті увю цегольню за карбованця перевезти можна у затишок.

— У який затишок?

— У ваш, пане, у отсей самий.

— Хтож це його так зве?

— Усі люди так зовуть.

— І раніше так звали?

— Ні.

— Мисак пробіг очима по свойому саду, позирнув на околицю і промовив:

— Назвище хороше, воно мені подобається. Ну, так і будемож називати мій хуторець.

— Та його, паночку, інакше назвати і не можна. Ніякого другого ймення і не підбере ніхто. Сам Господь зробив так, щоб тільки Затишком і називати цій район божий.

— Ну, діду, так якже нам краще зробити?

— Та то вже ваша воля, паночку! Ви хазяїн, ви голова — як скажете, так і буде.

— Я, діду, людина недосвідчена в таких справах, і коли ви думаєте зробити краще так, як ви говорите, то й добре, аби тільки все було гаразд, усе як слід, аби ліс був і сухий і добрий, щоб простояла будівля наша не один і не пять років, от би чого мені хотілося.

Після довгеньких балачок та вияснення ріжних господарських подробиць поклали зробити так, як раяв дід Омелько. Мисак цілком здався на діда і доручив йому хазяйнувати в усьому як для себе, по правді та по совісти.

Коли про будівлю обговорили все докладно і перейшли на іншу тему, дід Омелько після деякого вагання заговорив несміливим і нерішучим голосом:

— Паночку, простіть мене, коли слово моє буде не до речі... Років мабуть три усе збираюся я запитати вас: і чому ви, паночку, не одружитесь? На що, кому і задля чого турбуєтесь ви, утрачаєтесь, коли нікому буде веселити ні вашого будинку, ні всього вашого Затишка?

Мисак усміхнувся.

— Чому нікому? Я та ви, діду Омельку, та ще наймемо собі наймичку-куховарку, та хлопця на поміч вам, от і звеселимо Затишок.

— Та воно то, паночку, так, а всеж таки наняті руки не те, що свої рідні. Чужа рука гребе і розгрібає, а своя — гребе і загрібає. На рідних руках, хочаб і на твердих, голова лежить мягко, а на чужих і мягких дуже невигідно.

— Та чогоб же ви, діду, хотіли?

— Одружитись треба вам, паночку.

Максам засміявся знову.

— І вже, діду! Парубоцтво наше минулося! Ось уже, слава Богу, сорок два роки стукнуло мені, годі про жінку думати. Проживемо у Затишку і без неї.

— А з нею, паночку, ще краще! Чи, борони Боже, заслабнете — догляне, чи туга яка на душі — розважить; чи радісно та весело на серці — є кому слово сказати по душі. Та ще й те: ми люди не вічні, — сьогодня живі, а завтра — Бог святий знає! Комуж зостанеться тоді усе те, до чого докладались і думки і праця, біля чого дбали ви, як біля своєї рідної дитини. Хто поживе теє добро?

— Так отже найдіть, діду, таку людину, яка булаб такою, як ви кажете.

— І найду, паночку, і знайшов уже, коли хочете!

— От тобі й на! — засміявся Мисак: — От і вскочив несподівано! Ну, діду, про це треба поміркувати, та ще й добре поміркувати!

— А вжеж що треба, а вжеж, я не перечу. Це діло важне.

— А ви таки справді розшукали кого? — зацікавився Мисак.

— Та не те, щоб і розшукав, а так тільки думав про це не один раз. У мислях моїх так завжді й стоїть одна панночка, — як раз булаб доброю дружиною для вас. Вона живе у нашому селі. Їх дві сестри — дочки покійного старого попа, отця Івана. Не прості вони, як бачите, а тільки убогі — усе роблять самі, як і прості дівчата. У їх є будиночок, сад і огород, — з того й живуть. Менша, правда, заробляє ще добрі гроші музикою. Вона уміє добре грати на скрипці і учить панських дітей у нашому повіті. Отсю меншу я й присудив у своїх думках за вашу дружину. Колиб ви тільки побачили її! Вона і хазяйка, вона і заступниця наша в усьому і співає таким чудовим голосочком, як янгол божий, привітна, розумна, проста і все, все знає! Покійний батюшка, царство йому небесне, віддавав її до тої дівочої школи, що гімназією називається. Казали мені, що вчилася вона там краще ніж дочка самого предводителя!

— Побачимо, подумаємо, — промовив Мисак, — а поки що запакуйте, діду, груші та яблука, бо я сьогодня і виїхати мушу. Та запакуйте так, щоб не подавились, поки довезу до Києва.

— Добре, паночку, я зараз, та тільки я хотів ще сказати вам, що вона сама сьогодня прийде сюди.

— Хто сама, чого прийде? — здивовано запитав Максим Мисак. (Дальше буде).

ТВОРИТЬСЯ ОДНО-ПАРТІЙНА СИСТЕМА, КАЖЕ ЛЕНДОН

ТОПІКА (Кенсас). — А. Лендон, президентський кандидат в 1936 році, заявив перед клюбом молодих републиканців, що адміністрація Рузвелта змагає до створення однопартійної системи. Він твердив, що лиш збалянсована політика уряду зможе вивести Америку з теперішнього хаосу.

БРИТІЙЦІ ЗАБИРАЮТЬ ВІЙСЬКО З ЕТІОПІЇ

Здобувши останню італійську твердиню в Етіопії, Ґондар, британці забирають звідтам усе своє військо. За порозумінням з італійським урядом британці обіцяли забрати з Етіопії всіх жінок, дітей і старців італійського походження, яких вислав туди в цілі кольонізації Мусоліні, та відіслати їх знов до Італії. Є загроза, що етіопські тубильці моглиб їх змасакрувати. Чоловіків у військовім віці британці заберуть до своїх робіт.

Німеччина і Україна

Під повищим заголовком німецька ґазета „Ді Цайтунґ", що виходить в Лондоні, мітить довшу статтю Йосифа Колмера, з якої подаємо зміст:

На заклик мешканців Києва, прибув до цего міста скандинавський князь Рурик і тут в 881. р. заложив князівство. До цего князівства належали оба береги ріки Дніпра, Волинь, Поділля і Червона Русь. З часом князівство це зістало поділене на удільні князівства, яких князі вічно сварилися і провадили братовбійчу війну. Це і було причиною упадку тих князівств.

В 17. столітті занималися тими краями знова европейські політики з причини українських козацьких повстань. Цих то козаків потрафила підійти хитра Росія і зробити себе паном України.

Що німці зачали заниматися Україною, дав, здається, до цего почин український шляхтич Капніст, який підчас російсько-турецької війни 1789-1790, звернувся був до ґрафа фон Гертсберґа, канцлера пруського короля Фредерика Вільґельма II., з письмом, в якім просив, щоби Пруси увільнили Україну з під московської тиранії. На це письмо канцлер відповів, що в разі як би прийшло до прусько-російської війни, Україна мусить робити все, що тільки в її силі, щоби дістати пруську поміч. До цеї війни тоді не прийшло та німці не перестали інтересуватися Україною.

В 19. століттю аґітував за війною з Росією Бетам Гольвеґ, дідо пізнішого німецького канцлера. В своїй аґітації Бетам Гольвеґ говорив, що в разі виграної війни з Росією, велика частина України мала відійти до Австрії. Говорено в Німеччині за Україну також за часів Бісмарка. Появилася була навіть в ґазеті „Ґеґенварт" стаття, в якій говорилося про потребу створення київського князівства. Розуміється, що Бісмарк ніколи не думав про творення київського князівства, тим князівством він старався страшити тільки Росію.

Перед вибухом теперішньої німецько-російської війни нацисти обдурювали українських провідників, що в пляні їх є створення незалежної української держави. В цей спосіб обдурили вони монсіньора о. Волошина, який думав, що Карпатська Україна буде завязком великої української держави, Андрія Мельника, провідника українських націоналістів, який однак на брехні націстів пізнався і виїхав був з Німеччини до Італії і 70-літнього гетьмана, Павла Скоропадського.

Тимчасом націстам ані не снилося, щоби будувати незалежну українську державу. Бачимо то по тім, що тепер вони не говорять ані слова про українську державу а тільки про німецький протекторат над Україною. Ґавляйтером України є іменований Еріх Кох і він може робити на Україні, що хоче.

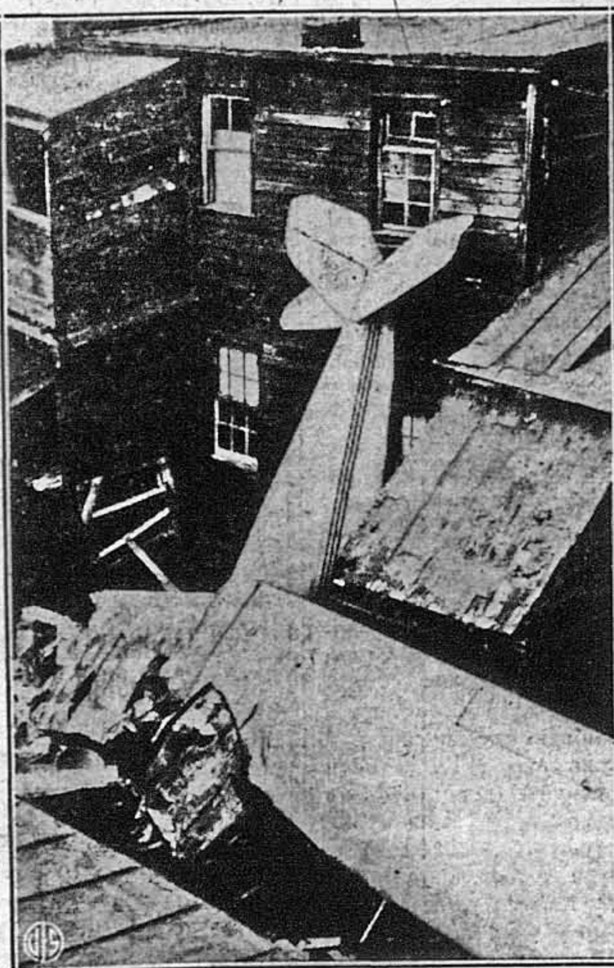
Заняття України націстами має іншу ціль як творення незалежної України. А ціль ця та сама, що її мала Німеччина кайзера Вільгельма, коли в 1918. р. німці окупували були Україну. Про ціль сю писав австрійський ґенерал-обершт Арц то тодішного австро-угорського міністра загранич-них справ ґрафа Буріяна так:

Німці занимають Україну з визначною господарсько-політичною цілею. Вони стараються мати забезпечену дорогу до Мезопотамії, Арабії, Індії, до Баку і Персії. Дорога ця веде через Київ, Катеринослав (тепер Дніпропетровськ) і Севастополь. Щодо Криму, то німці, здається хочуть затримати Крим для себе, чи то як кольонію, чи в якій другій формі. Щоби вони могли використати цю дорогу як найкраще, до цього будуть потребувати залізниць, які вони думають опалювати вуглям з Дон Басу. Цим самим вуглям думають вони опалювати також свої кораблі, які плавалиб по Чорнім морі.

Німці зачнуть скоро використувати природні багацтва України. На урожайній землі думають запровадити поступову господарку а на лівобережній Україні побудувати тяжку індустрію. Про це говорить отверто німецький ґенерал-ляйтнант Ґренер.

Плян націстів щодо України є такий самий як плян Вільгельмової Німеччини. Положення є майже таке саме, як було в останній війні. Зміна тільки в тім, що лівобережна Україна зіндустріялізована, що націсти можуть на якись час використати. Та це їм мало що поможе. Війну мають вони програти. — („К. Ф.").

Транссибірійська залізниця є найдовшою залізницею на світі.



НЕПРОШЕНІ ҐОСТІ.—До одного „бординґ-гавзу" у Олбані, Ню Йорк, влетіли оноді несподівано непрошені гості, коли легкий літак впав на його подвіря. Поліція каже, що два летуни, які вийшли з випадку з важкими ушкодженнями тіла, взяли літак з недалекого летнища без дозволу.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

I.

Українська ґрупа на богослуженні в епископальній катедрі.

У неділю, 13. листопаду, відбулось офіційне відкриття скомплетованої будівлі величавої епископальної катедри св. Івана Богослова в Ню Йорку (Амстердам Евня і 112. вул.). Будова цеї найбільшої в світі церкви в ґотицькому стилі розпочалась в 1892. р., коштувала до цього часу більш 20 міліонів долярів, а кошт плянованого викінчення її в усіх деталях обчисляють на додаткових 12 міліонів. Епископ Вилйем Т. Менінґ має тут свій осідок, а президент Рузвелт є одним з тростісів катедри.

В офіційному відкритті на богослуженню вранці взяли участь поверх десять тисяч людей, між ними високі державні, стейтові й міські достойники.

Тої самої неділі вечером відбулось спеціяльне богослуження за держави й народи, поневолені в теперішній війні. Богослуження правив епископ Менінґ в асисті катедрального декана Ді Вулфа і інших священиків. В програмі цього богослуження були також молитви на кожен угнетений нарід, що мав свою репрезентацію в катедрі. Ця частина богослуження була заранжована в такий спосіб: кожна національна ґрупа йшла походом з своїм прапором на чолі, а коли дійшла до самих сходів, що ведуть до головного престолу, декан Ді Вулф проголошував: „Тепер будуть принесені моління за нарід" такого то краю — Австрії, Чехословаччнини, Голяндії, Норвеґії, Великої Британії, України і т. п. Сорок побільшувачів голосу розносили слова й спів по всій будові.

Українська репрезентація складалося з гурта молоді з Картерет, Н. Дж., та ґрупи українців зо Стейпелтон, А. Й., з тамошнім парохом о. Іваном Петриканином. На чолі ґрупи йшов з українським прапором п. Теодозій Хоптяк, що тільки перед двома тижнями закінчив службу в американській армії, як штабовий санрджент. Він був убраний в український козацький стрій. З ним йшли походом дівчата в українських строях, відтак учасники ґрупи в цивільних одягах під проводом предсідника картеретської парохії, п. Володимира В. Вадяка, довголітнього члена У. Н. Союзу. Українські національні строї звертали загальну увагу тисячів учасників цього богослуження.

"THE PRAYERS WILL NOW BE OFFERED FOR THE PEOPLE OF UKRAINE" — проголосив декан Ді Вулф. Молитву за Україну виголосив прот. Іван Гундяк, парох української православної церкви св. Вмч. Димитрія в Картерет, Н. Дж. Між іншим в цій молитві були такі благання: „...Разом з дітьми інших народів закованих у залізні кайдани поневолення, і ми, діти українського народу, благаємо Тебе, Господи Боже, Владико Вселенної: Зглянься над нашим угнетеним народом українським. Край наш рідний зруйновано і нарід хрещений помордовано і ворог лютий над дітьми Твоєї св. Церкви Православної жорстоко знущається... Нехай до Тебе промовлять сльози старців, ридання матерей і квиління дітей. Нехай промовить до Тебе кров, що нині морем ллється, нехай промовить до Тебе крик розпуки, що з міліонних грудей рветься і Твоєї кари на супостата просить... Злагослови, Господи, нашого благовірного Президента, Пресвітлий Уряд і благочестиве воїнство. Освіти Благодаттю Твого Святого Духа всі держави й народи, що повстали до боротьби за Твою Правду на землі... Пошли, о Господи, Твій святий мир всім народам і нашому змученому, многострадальному українському народові, щоб у мирі й любові ми завжди Твоє Найсвятійше Імя прославляли, за заслуги Твого Сина, Господа нашого Ісуса Христа від нині і до віку. Амінь."

В богослуженню взали участь ґрупи репрезентуючі 14 народів. З православних священиків був один грецький, один сербський і два українські. Всі 6,000 сиджень в катедрі були заняті, до 3,000 учасників стояли. Після відправи епископ Менінґ приймов духовенство всіх ґруп на окремій авдієнції, дякуючи їм за участь та висловлював бажання, щоб справедливий мир настав у світі та щоб не було більше завойовницьких воєн і поневолення цілих народів.

Всі моління були виголошеві в рідній мові кожної репрезентаційної ґрупи. Їх писані тексти заховано в архівах катедри.

Учасник.

II.

УКРАЇНЦІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В МІЖНАРОДНОМУ РІЗДВЯНОМУ БАЗАРІ

Заходами Міжнародного Центра в Ню Йорку, звязаного з відомим „Союзом Молодих Християнських Жінок", відкрито в середу, 3. грудня, чотиродневний „Міжнародний Базар".

У великій салі „Міжнародного Центру", при 341 Іст 17. вул. у Ню Йорку, влаштовано „базарні" виставки народнього мистецтва ріжних іміґрантських ґруґ, як: чеської, мадярської, італійської, російської, сирійської. Представлені є й українські еміґранти виставкою народнього мистецтва. За урядження виставки заряд Центру віднісся до пані Марії Сокіл і проф. Антона Рудницького, і їх заходом зібрано матеріяли на виставку, уложено їх в гарну артистичну цілість та доглядається підчас тривання Базару.

На експонати виставки склалися передовсім гарні народні українські килими; далі ріжні деревні вироби, як: касетки, тарілки, книжкові окладинки; вишивки; гончарські вироби, вишивки. Стоять там теж автентичні жіночі народні строї з кількох околиць, вложені на форми.

Є між експонатами предмети, що є власністю: Українського Музею в Стемфорді, пані Марії Сокіл, пані Стефанії Галичин, пані Емілії Ревюк і і. На жаль, через звісні причини, українська „будка" (властиво столик) не може подати багато річей на святочні закупи. Все таки там мож можна дістати: українські пудерниці („компекст"), хусточки, різдвяні картки та української книжки, як: Історію України, проф. Грушевського (по анґлійськи), Боґдан, Гетьман України, проф. Вернадського (по анґлійськи), збірку українських народних пісень (по українськи) і ін.

Кожного вечора в салі вистави відбуваються певні народні програми. Для української програми призначено четвер, 4. грудня.

Виставу закривається в суботу, 6. грудня, вечером. Вступ на Базар зовсім безплатний.

III.

УКРАЇНСЬКИЙ КРУЖОК НАРОДНЬОГО ТАНЦЮ В РЕСТОРАНІ

Заряд відомого шведського ресторану „Кеселголм" (CASTLEHOLM RESTAURANT), 334 Вест 57. вул. у Ню Йорку, використовує поширене нині в Америці зацікавлення народніми танцями в цей спосіб, що завів вистави народніх танців на своїй танковій підлозі, а кромі того завів загальні для гостей народні танці під проводом професійних учителів народніх танців. Одного дня пописуються там танцюристи данські, іншого фінські, ще іншого шведські й польські.

Є теж і українські вечері: у неділю виступає з програмою „Український Кружок Народнього Танцю" під проводом Володимира Рибки, а в вівторок Михайло Герман кермує загальним українським народним танцем, коли до участи в нім запрошується кожного проявного гостя і кожну приявну гостю ресторану. Оригінальний помисл заряду ресторану показався незвичайно вдачний. Народні танці стягають до ресторану багато гостей. Можна замітити спеціяльне зацікавлення живими українськими народніми танцями.

Урядове заставниче заведення в Мексико Сити, ді Монте де Піедад, є одним з найстарших інституцій в Мексику.

В Італії будуть вирабляти дзвони зо скла, що не дається розбити.



„ГАРЯЧІ МІСЦЯ" НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ. — У той самий час, як японські дипльомати починають розмови з американським урядом у Вашинґтоні, протияпонські союзники, котрих називають „державами Ей-Бі-Сі-Ді" (Америка, Британія, Китай, Голяндія) починають пересувати військові й морські сили на Далекому Сході, готуючися до дуже можливої війни.

Як Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Вест Алліс, Висконсин. — Товариство ім. Івана Франка, від. 103 У. Н. Союзу, закупило два примірники „Історії України" М. Грушевського і дві книжки Ю. Вернадського „Богдан - гетьман України" і призначило їх (по дві) до публичної міської бібліотеки і для Маркет Університету.

Клифтон Гайц, Па. — Відділ 128 У. Н. Союзу замовив один примірник „Історії України" по анґлійськи і подарував його бібліотеці Клифтон Гай Скул.

В Японії популярним способом поповнення самогубства є скакання до димлячогося кратеру гори Міґара. Цей вулькан находиться на острові Ошіма в Такійськім заливі.

Аналізоване хеміками скло зроблене в долині Евфрату в 1,400 році перед Христом є дуже подібне своїм способом роблення до теперішнього скла.

ПІДПИРАЙТЕ СВОЇХ БИЗНЕСМЕНІВ.



МОЛОДИЙ УБИВНИК.

Герберт (Бокі) Портер, 16-літній хлопчина, плакав як його відводили до вязниці в Винчестері, Верджінія, як обвинуваченого за поміч при вбивстві Ворда Лавлеса, вашинґтонського податкового адвоката. Поліція каже, що Портер признався до вини.

В АНҐЛІЇ ПЕРЕЙШОВ ЗАКОН ПРО НОВУ КОНСКРИПЦІЮ

ЛОНДОН. — Закон, якого домагався уряд, а який передбачував конскрипцію всіх чоловіків і жінок, в віці від 18 і пів року до 51 року життя, перейшов великою більшістю голосів. Зате перепала поправка, якої домагались деякі британські соціялістичні посли, щоб вкупі з конскрипцією людей удержавлювано також приватне майно. (Замітне те, що проти цеї поправки говорив в парляменті міністер праці Бевин, що належить власне до соціялістичної партії. Кажуть, що хоч він вийшов переможно, але в обличчі своїх партійців, дещо „подряпано").

DEFENSE BONDS QUIZ

Q. I am a machinist in an airplane factory. When the war is over I may be laid off. How can I prepare for that time?

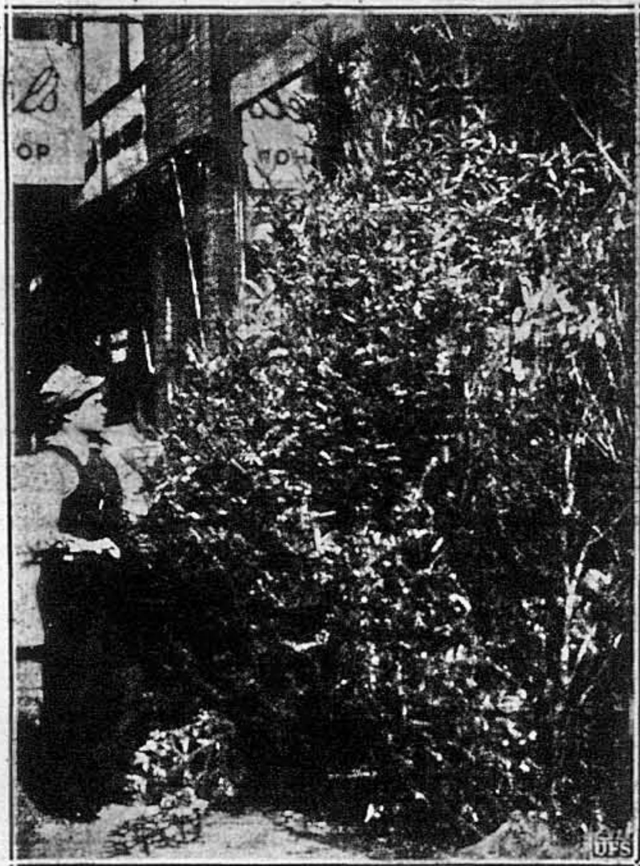
A. Make systematic and regular purchases of Defense Savings Bonds. They will give you a substantial reserve which you can fall back on in the period of readjustment after the emergency.

Q. To what very large group of Americans does the Government look particularly for extensive buying of Defense Bonds and Stamps?

A. People in the middle and lower income brackets, where many of the most rapid increases in national earnings have taken place. This immense part of our population can be especially effective in reducing national purchasing power by buying Bonds and Stamps, thus aiding the country's defense program, while helping to keep down the cost of living.

NOTE.—To buy Defense Bonds and Stamps, go to the nearest post office, bank, or savings and loan association; or write to the Treasurer of the United States, Washington, D. C. Also Stamps now are on sale at retail stores.

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.



СВ. МИКОЛАЙ ПОСИЛАЄ ЇХ ВЧАСНО. — Ще було сім тижнів до Різдва, а до Ню Йорку вже почали приходити різдвяні ялинки. Декотрі з них уже й виставлено на продаж. Більшість цього дерева походить зо стейту Вермонт.

ПИТАННЯ І ВІДПОВІДИ

Питання. — Я є вдова. Стала американською громадянкою через натуралізацію 4. вересня 1941. Чи мої діти, роджені в старому краю, набувають громадянство через мою натуралізацію? Діти у віці: 19, 16 та 12 літ.

Відповідь. — Ваших двоє дітей стали громадянами тоді як і ви, але крім 19-літньої дитини. По закону з січня 1941. р., закордоном роджена дитина стає громадянином, якщо обоє родичі є американськими громадянами ще доки дитина досягла віку 18 літ. Або як один з родичів помер — це відноситься до вашого випадку — а той, що живе став американським громадянином перед тим, як дитина мала 18 літ. Звичайно, що для придбання громадянства в такий спосіб, дитина повинна жити в Злучених Державах в часі натуралізації родичів, або приїхати сюди настало перед 18. роком життя.

Питання. — Я сподіваюсь дістати американське громадянство за пару місяців. Чи мої дві 10 та 13-літні доньки, роджені в Европі, але які живуть тепер зі мною в Злучених Державах, дістануть громадянство через мою натуралізацію? Моя жінка не є американською громадянкою.

Відповідь. — Ні, якщо мати не є громадянкою, або доки не дістане громадянства перед тим, як діти матимуть 18 років життя. Згідно зо законом з січня 1941., ті діти, які роджені за кордоном й приїхали настало до Злучених Держав, не набувають громадянства в наслідок натуралізації одного з родичів. Дістають громадянство, якщо обоє родичі є громадянами, або якщо один з родичів помер, а другий став громадянином доки діти досягли 18 літ життя. В противному раві діти можуть дістати американське громадянство тільки через власну натуралізацію 21. року життя.

Питання. — Я хочу старатись дістати американське громадянство, але не знаю, що треба для того робити. Де можу дістати потрібні інформації?

Відповідь. — Якщо ви напишете до „Загальної Ради Американської Єдности", 222 Четверта Евня, Ню Йорк, Н. Й., — вона радо уділить вам інформації. Вам також варто знати, що Загальна Рада має на продаж книжечку, яка подає докладні інформації про натуралізаційний закон, про те, що потрібно для одержання громадянства. Також інформації про конституцію Злучених Держав, Американську історію та уряд. Книжечка є в мовах: англійській, італійській та сербо-хорватській. Книжечка коштує 25 центів.

Бюро Соціяльного Забезпечення радить перевірити рахунки.

Бюро Соціяльного Забезпечення попереджає, що після 4-літнього терміну не можна робити змін в рахунках. Тому радить тим, хто має рахунок по соціяльному забезпеченню, перевіряти ті рахунки для певности, бодай раз на рік. Щоб це зробити, треба просити Бюро, аби дало відомости про те, яка зароблена сума значиться на рахунку певного робітника. В кожнім місцевім відділі Бюра можна дістати для тої цілі спеціяльні картки.

Коли такі відомости будуть одержані, треба порівняти з записями самого робітника. Якщо знайдуться які розходження, тоді треба звернутись до Бюра, аби проглянув справу й виправив помилки, якщо такі будуть. Помилки можуть статись через пропущення номеру рахунку в чверть-річних донесеннях працедавця, або через хибу при переписуванню номера з картки. Помилки можуть виникнути й тоді, як працедавець не знав, що він має давати відомости про заробітну платню певного робітника, або повідомив не про цілу суму, або зробив хибу в числах.

Хоч помилки трапляються зрідка, як твердить Бюро, проте важно аби вони були виправлені своєчасно. Тому кожний робітник, який має рахункову картку соціяльного забезпечення на 1937 рік, може домагатись поправок ще до кінця наступного грудня, далі буде запізно.

Загальна Рада — ФЛІС.

ІНДІЙСЬКІ САМОСТІЙНИКИ ВИЙДУТЬ НА ВОЛЮ

НЮ ДЕЛЬГІ. — Британські власти в Індії рішили випустити на волю провідників індійських націоналістів, серед них Мавляна Азуда та Джавагаряля Негру. Їх посаджено в тюрму за пасивний спротив супроти британської влади. Британські кола є того переконання, що внаслідок війни всі внутрішні тертя повинні бути усунені на бік, а нація повинна всі свої зусилля повернути в бік війни. Магатма Ганді заявив, що той британський жест не матиме значіння, коли відразу британці не розпічнуть більш ліберальної політики супроти Індії.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ЇХ БУДУЧЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

ТАРЗАН, ч. 459. Час завертає взад.



Дивлячись на боротьбу, що саме розгорілась між адакцями і паладинцями, здавалось що час завернув кілька віків взад.

Бо ці два племена були нащадками мурів і еспанців, що колись дуже давно, опустили свої краї і запустились в глибину Африки.



Там вони в цілковитій ізоляції продовжали своє життя, ненавидячи себе з цілого серця. Тарзан придивлявся боротьбі і ждав на свою хвилину.



Втім стадось щось таке, що змусило Тарзана зіскочити з галузи дерева і самому зануритись в ту кріваву боротьбу.